

СВАКО ИМА ОБЛИК СВОЈ

Тема пројекта	Свако има облик свој	
Време реализације	Према годишњем и оперативном плану учитеља	
Наставни предмети са којима је тема повезана	Математика, Ликовна култура, Свет око нас, Физичко и здравствено васпитање, Музичка култура	
Циљ пројекта	Упознавање и уочавање функционалних и естетских аспеката облика бића и предмета.	
Исходи пројекта	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повезује облик предмета са његовом употребном функцијом; • црта фигуре у програму Paint; • прави нове фигуре од постојећих геометријских фигура; • користи различите облике при цртању, у игри и задацима; • користи геометријске облике у ликовном стваралаштву. 	
Исходи наставних предмета	СОН	<ul style="list-style-type: none"> – уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; – препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу
	ЛК	<ul style="list-style-type: none"> – описује, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; – одређује, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; – преводи једноставне појмове и информације у ликовни рад;
	МАТ	<ul style="list-style-type: none"> – уочава и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; – именује геометријска тела и фигуре; – групише предмете и бића са заједничким својством; – саставља/раставља фигуру која се састоји од познатих облика;
	МУЗ	<ul style="list-style-type: none"> – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
	ФЗВ	<ul style="list-style-type: none"> – поштује правила игре; – навија фер и бодри учеснике у игри
Носиоци активности	Ученици, родитељи, наставник	

Методе рада	Метода демонстрације, метода писаних радова, метода практичних радова, илустративна метода
Материјално-техничка основа	ППТ презентација, тематски наставни листић, апликације фигура, ученички радови
Начин праћења и евалуације	Посматрање, бележење, цртање, дискусија

Образложење пројектне теме – разлози за покретање пројекта

Разноврсност природе огледа се и у облицима који се у њој појављују. Предмети који нас окружују и које свакодневно користимо имају различите облике који су одређени њиховом функцијом или естетиком.

Циљ активности у оквиру овог пројекта је да ученици открију функционални и естетски аспект облика (предмета и живих бића) који их свакодневно окружују.

Преглед потребних средстава и материјала

За извођење пројекта треба обезбедити компјутер са штампачем, папир за оригами, танграм и цртање, колаж-папир, бојице, лењире, лево коцке и сл.

Могући примери конкретизације пројектне теме кроз пројектно учење

Отварање пројекта

Ова фаза пројекта се може реализовати на различите начине, а неки од њих су наведени у наставку.

Елементарне игре

Елементарна игра „Иде маца око тебе” или „Јагње и вук”. Разговарати са ученицима о правилима ове игре. Ученици наводе правила, а прво међу њима је да треба да стану у круг. Разговарати са ученицима у којим још играма треба да стану у круг.

Слика 17. Пример формације круга у игри

У следећем кораку, ученици заузимају, држећи се за руке, различите облике.

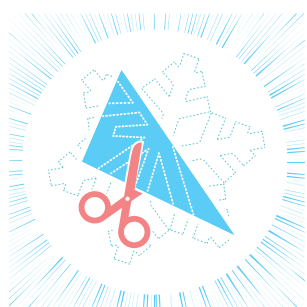
Слика 18. Елементарна игра за децу

Показивање необичних облика живих бића (цветови, шаре на животињама и сл.)

Указати ученицима на необичне облике који се могу видети у природи показивањем слика, пуштањем ПП презентације и сл. Ученици код куће треба да истраже (у разним књигама или на интернету, уз помоћ родитеља) необичне облике у природи, а затим да их представе одељењу.

Истраживање облика природних појава

Ова активност се може реализовати у зимском периоду када пада снег. На пример, ставити парче црне тканине у фрижидер на неколико сати, а затим на симс прозора да на њега нападају пахуље. После тога га унети како би ученици посматрали пахуље кроз лупу. Следећи корак може бити прављење различитих пахуљица сецкањем папира.

Слика 19. Предлози за вежбу – прављење оригамија

Сличан поступак може се изводити и са другим појавама (нпр. посматрање облика града и сл.).

Камуфлажа на основу облика

Показати ученицима слике на којима се види да су облици тела и шара животиња такви да доприносе њиховој камуфлажи у средини (нпр. шаре на змији). Разговарати са ученицима зашто је овим животињама битно да остану скривене.

У следећем кораку ученици наводе још неке животиње из окружења које су због облика тела или шара добро прилагођене свом станишту. Могуће је организовати и игру у којој ученици на припремљеном листићу уочавају животиње или проверавају уочљивост животиња на различитим подлогама.

Може се организовати и активност која ће подстаћи ученике да уоче да су унутар неких геометријских облика „камуфлирани“ други облици.

На крају показати маскирне униформе војника и поставити питања: *Какве су шаре на војничкој униформи? Зашто су такве?*

Уметност од геометријских облика

Показати ученицима примере различитог приказа људских фигура помоћу геометријских облика, нпр. слику Пабла Пикаса „Три музичара“. У следећем кораку ученици могу да цртају помоћу геометријских облика.

Песме у којима се помиње неки геометријски облик

Слушати дечје песме у којима се помиње неки од геометријских облика (нпр. „У круг, у круг“) и разговарати о њима.

Развијање пројекта

Дискусија о функционалном аспекти облика

Дискутовати о томе како су облици живих бића одређени њиховом функцијом, кретањем, растом и сл. Навести примере (уз слике, презентацију или филмове) у којима се уочава веза између облика тела и начина кретања. На пример, риба има вретенасто тело због лакшег кретања кроз воду, али постоје и рибе којима то није битно, јер се крећу кроз муљ, између стена и биљака, па им је тело спљоштено.

Дискутовати и о томе како функција или употребна вредност предмета може да одреди његов облик. Нека од питања или активности за подстицање дискусије могу бити: *Како би се њод њокрио окрулим њлочицама? Који облик наочара вам се највише допада? Зашто? Зашто наочаре нису у облику њроуила?*

Поставити проблемску ситуацију: *Зашто су њочкови на бициклу окруило облика? Да ли би моили бињи чењврњасњої? Како њреба да изледа њредмењ да би се врњео укруз, као чињра?* Дати ученицима да од постојећег материјала направе предмет који може да се котрља.

Припремити скице необичних предмета који нису функционални, нпр. столица са лоптастим наслоном или сто са вертикалном плочом. Поставити питања: *Да ли је њо мојуће? Зашто?* Ученици цртају такве предмете (групни рад уз образложење).

Показати слике кућа из крајева са различитом климом, због чега куће имају различите облике крова (нпр. слике кућа из планинских и тропских крајева, да би се видели коси кровови у крајевима где је хладно и велики је снег, односно равни кровови у крајевима где је велика суша и где су велике врућине). Поставити питање зашто је то тако.

Дискусија о естетском аспекту облика

Дискутовати о естетском аспекту облика неких предмета (нпр. намештаја, амбалаже и сл.). Утврђивати повезаност између функционалног и естетског облика.

Примери питања за подстицање дискусије: *Која вам се зграда, кућа више допада? Зашто? Који вам се облик аутомобила допада?*

Предлог различитих активности у оквиру ове фазе пројекта

- Састављање и растављање предмета различитих облика. Анализирати од чега је састављен облик. На пример, ученици треба да раставе кутију у облику коцке, квадрата или неког непознатог облика.
- Практична манипулација (моделовање, сецкање, лепљење, преклапање фигура) и цртање геометријских фигура коришћењем шаблона (нпр. лењир са геометријским облицима) или слободном руком помоћу квадратне или тачкасте мреже.

Слика 20. Састављање и растављање облика

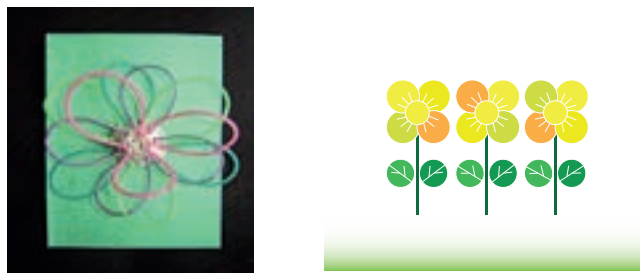
Слика 21. Цртање геометријских фигура

- Израда кутија и употребних предмета од картона и њихово осликавање. На пример, ученици треба да направе кутију за паковање поклона одређеног облика и величине.

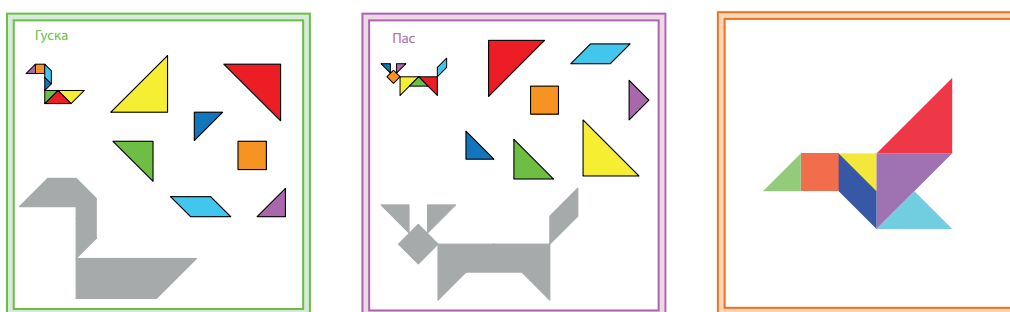
Слика 22. Израда кутија и употребних предмета од картона

- Израда оригамија и креирање једноставних модела различитих облика.
- Прављење модела геометријске фигуре од сламчица или модела геометријског тела помоћу исечених геометријских облика.

Слика 23. Прављење модела геометријске фигуре

- Израда танграма. Састављање одређене фигуре од задатих делова.

Слика 24. Танграм

- Допуњавање фигуре делом који недостаје (пuzzle са сликом).

Слика 25. Допуњавање фигуре

- Издвајање предмета са одређеним својством из колекције предмета. Захтеви могу да буду такмичарског типа: по боји, иста боја – исти облик, иста боја – различити облик, различита боја – различит облик и сл.
- Прекривање задате фигуре у равни плочицама квадратног, правоугаоног и троугаоног облика (без преклапања и шупљина).
- Откривање следећег члана низа састављеног од геометријских облика, уз објашњење како се дошло до закључка.

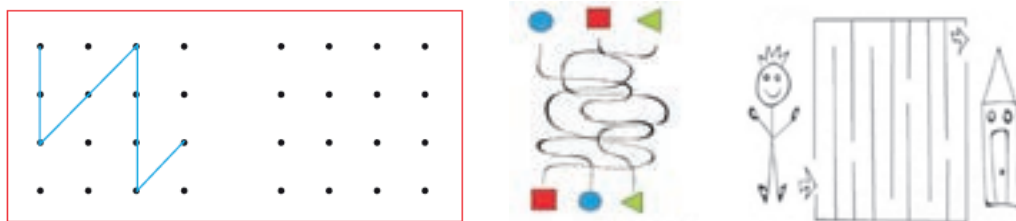
- Осмишљавање полигона са приказаним низом фигура.

Слика 26. Низ од геометријских фигура

У оквиру ове активности могу се саставити задаци у програму Paint, а потом приказати у виду презентације или припремити на папиру:

1. Описати редослед објеката у датом низу посматраном из различитих позиција, нпр. навођење објеката од последњег до првог у низу.
2. Описати на мапи (у лавиринту) путање од једне до друге тачке, уцртати путање на мапи (у лавиринту) или проћи пут од једне до друге позиције према упутству.

Слика 27. Мапа и лавиринт

Затварање пројекта

Презентација пројекта

Договорити се са ученицима на који ће начин представити резултате рада на пројекту. Направити списак особа које ће позвати, позивнице и сл. Може се припремити пано са информацијама од којих се пошло на почетку пројекта (нпр. необични облици биљака у природи и сл.).

Направити изложбу предмета различитих облика израђених од различитих материјала и груписаних према некој заједничкој карактеристици у односу на облик.

Може се припремити и презентација са фотографијама насталим за време рада на пројекту или изложбе. Ученици могу припремити и питања за публику.

Анализа процеса и резултата рада на пројекту

Анализирати и описати како је текао процес рада на пројекту и активности које су реализоване у оквиру њега. Присетити се ко је помогао да се дође до извора неких података, описати проблеме или препреке на које се наилазило и како су се решавали. Питати ученике шта им је било посебно занимљиво.

Шта су сазнали и научили

Ученици наводе неколико (нпр. три) главних закључака рада на пројекту и поткрепљују их примерима и аргументима. Наводе примере који су их посебно изненадили, открића и сл. Присећају се, уз помоћ учитеља, начина на који су учили. Сугеришу питања на којима би се могло радити у наставку пројекта.